

УДК 330.322.01

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ КЛАСИФІКАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙ**Петренко І.П., Безпалый Р.В.**Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана

Стаття присвячена проблемі обґрунтування теоретико-методичних основ класифікації інвестицій як економічної категорії. Авторами проведено порівняльний аналіз методів, що можуть бути використані для систематизації видів інвестицій, та доведено доцільність застосування фасетно-ієрархічного синтезу. У ході наукового дослідження було вивчено підходи вітчизняних науковців до виокремлення класифікаційних ознак та групування інвестицій, названо їх основні недоліки та запропоновано шляхи їх усунення. Надалі це дало змогу скласти узагальнену та уточнену систему класифікації інвестицій. Авторами статті обґрунтовано доцільність запропонованого формулювання тих критеріїв групування та окремих видів інвестицій, що викликають найбільше дискусій серед науковців, а також визначено можливість подальшого поглиблення класифікації інвестицій в рамках розробленого методичного підходу.

Ключові слова: інвестиції, система класифікації, ієрархічний метод, фасетний метод, фасетно-ієрархічний синтез, класифікаційна ознака.

Постановка проблеми. На сучасному етапі своєї еволюції світова економіка перебуває під впливом активізації субрегіональних інтеграційних та глобалізаційних процесів, посилення існуючих та появи нових геополітичних, економічних, соціокультурних викликів. За таких умов жодна країна не може розвивати своє господарство без залучення й ефективного використання інвестицій. Акумуляуючи вітчизняний та іноземний капітал, забезпечуючи доступ до сучасних технологій, менеджменту, інвестиції сприяють поштовху виробництва як на макро-, так і на мікрорівні.

Разом із посиленням ролі інвестицій у практичній діяльності різних суб'єктів господарювання зростає й науковий інтерес до власне категорії «інвестицій». Визначення їх економічної природи потребує поглибленого вивчення ряду питань, серед яких важливим і одним з найбільш дискусійних є класифікація інвестицій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Варто зазначити, що Західні вчені-економісти практично не виявляли інтересу до видової систематизації інвестицій, даючи визначення і характеризуючи особливості лише окремих їх груп. До таких досліджень варто віднести праці Л. Гітмана, М. Джонка, У. Шарпа, Г. Александера, Дж. Бейлі, Г. Греера, Ф. Колбе, В. Керна, А. Зелля та інших.

Натомість українські та російські науковці у своїй працях часто звертались до питання класифікації інвестицій. Насамперед, слід згадати А. Пересаду, Т. Майорову, В. Федоренко, М. Войнаренку, І. Спіфанова, С. Покропівного, А. Черепу, О. Петухову, В. Гриньову та ряд інших, які вивчали сутність інвестицій, упорядковували та описували їх види. Тема класифікації інвестицій з виокремленням її ознак та характеристикою певних видів представлена й у результатах досліджень російських вчених, як от Л. Ігоніна, Є. Непомнячий, І. Бланк, О. Нешитой, А. Асаул, Б. Капаров, В. Перевязкін, М. Старовойтов і т. д.

Також варто відмітити наявність чисельних наукових статей, присвячених класифікації інвестицій, у яких автори прагнули здійснити власний внесок у вирішення даної проблеми, а також узгодити виокремлені види інвестицій із

реаліями розвитку сучасної економіки. До таких науковців можна віднести Н. Сириченко, О. Жаруна, І. Безп'яту, М. Леус, А. Семенова, В. Васильєва, Ю. Скорнякову, К. Горошко, Г. Даценко, Н. Навроцьку, С. Філіппову, О. Балана, Л. Горбатюк та багато інших.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Аналіз низки наукових праць, у яких висвітлено проблему класифікації інвестицій, дозволив виявити ряд недоліків та суперечностей щодо результатів її вирішення. По-перше, усі автори відразу переходять безпосередньо до вибору класифікаційних ознак та формуванню згідно них окремих видових груп інвестицій. Натомість ґрунтовне наукове дослідження повинно починатись із вибору відповідних методів, а в контексті даного питання – обґрунтування методичного підходу до здійснення класифікації. По-друге, можна зустріти ряд навчальних та наукових праць, у яких класифікація інвестицій подана безсистемно як простий перелік окремих видів. Це можна побачити в О. Асаула, Б. Капарова, В. Перевязкіна, М. Старовойтова [1, с. 236-237], О. Корпана, [2, с. 76-79], Н. Саніахметової [3, с. 353]. По-третє, серед решти науковців, які все ж застосували системний підхід у ході виокремлення видів інвестицій, немає єдності ані щодо складу класифікаційних ознак, ані щодо самих видів інвестицій. Аналіз праць таких вчених показав, що формулювання ряду класифікаційних ознак викликають сумніви на предмет їх коректності, а за деякими з них виокремлено такі види інвестицій, що їх перелік є дискусійним. Усе зазначене вище обумовлює актуальність теми дослідження.

Метою статті є поглиблення теоретико-методичних засад інвестицій в частині обґрунтування вибору методичного підходу до їх класифікації, уточнення та узагальнення складу класифікаційних ознак, систематизації видів інвестицій. Виконання поставленої мети в подальшому дозволить сформулювати цілісне уявлення про складний, багатоаспектний характер інвестицій як економічної категорії та дозволить виокремити напрями подальших досліджень за цим напрямком.

Виклад основного матеріалу. Видову систематизацію інвестицій, здійснену згідно вимог до

наукового дослідження, варто розпочинати з вибору відповідних методів класифікації, що найкращим чином відповідають характеру даного економічного явища. Насамперед, варто вказати, що під методом класифікації слід розуміти спосіб створення системи класифікаційних угруповань. При цьому розрізняють два основні методи класифікації: ієрархічний та фасетний.

Ієрархічний метод класифікації характеризується тим, що початкова множина об'єктів економічної інформації послідовно поділяється на угруповання першого рівня поділу, далі – на угруповання наступного рівня і т.д. Сукупність угруповань утворює при цьому ієрархічну деревоподібну структуру. Недоліками даного методу є необхідність перерозподілу класифікаційних угруповань при зміні хоча б однієї ознаки класифікації. Крім того, ієрархічний метод класифікації не дає змоги агрегувати об'єкти за будь-яким раніше не передбаченим довільним поєднанням ознак [4, с. 16].

Названі недоліки обумовили той факт, що ієрархічний метод класифікації практично не набув поширення в рамках систематизації видів інвестицій. Його можна побачити, наприклад, у В. Гриньової, В. Коюди, Т. Лепейко, О. Коюди, які подали схему класифікації інвестицій на підприємстві саме в ієрархічному вигляді [5, с. 37]. Проте той факт, що автори не змогли застосувати даний метод класифікації до усієї множини інвестицій, обмежившись лише тими, що можна виокремити в рамках діяльності підприємства, свідчить про недоречність його самостійного застосування.

Фасетний метод класифікації передбачає незалежний поділ початкової множини об'єктів на класифікаційні угруповання щоразу з використанням однієї з обраних ознак. Кожна ознака фасетної класифікації відповідає фасеті, що являє собою перелік значень даної ознаки класифікації [4, с. 16-17].

Особливістю фасетного методу є те, що різні ознаки класифікації не зв'язані між собою. Завдяки цьому фасетна система відзначається більшою гнучкістю, можливістю обмежувати кількість ознак і угруповань. Саме гнучкий характер фасетного методу класифікації та можливість додавання нових незалежних одна від одної класифікаційних ознак обумовили той факт, що саме він набув поширення серед науковців у ході вирішення проблеми систематизації видів інвестицій.

Однак слід зазначити, що складна економічна природа інвестицій не дає змоги самостійного використання фасетного методу, оскільки ряд уже виокремлених фасет потребують уточнення і подальшого розгалуження, що буде продемонстровано нами нижче. У зв'язку з цим пропонуємо для класифікації інвестицій застосовувати не один лише фасетний метод, а доповнити його ієрархічним, що дає нам підстави у подальшому говорити про *систему класифікації інвестицій*, а сам метод її побудови охарактеризувати як *фасетно-ієрархічний синтез*.

Далі у таблиці 1 наведено результати побудови системи класифікації інвестицій на основі запропонованого нами фасетно-ієрархічного синтезу.

Дана система класифікації є результатом узагальнення тих видів, що виокремлені в усіх

досліджуваних нами працях. Проте ми б хотіли приділити увагу найбільш дискусійним, на наш погляд, ознакам, а також тим, які потребують доповнення та уточнення.

Таблиця 1

Система класифікації інвестицій*

№	Класифікаційна ознака	Види	Підвиди
1.	За територіальною ознакою	Зовнішні	Внутрішні
			Іноземні
			Закордонні
2.	За терміном вкладання капіталу	Довгострокові	Короткострокові
			Із визначеним строком
			Умовно безстрокові
3.	За формою власності	Публічні	Державні
			Муніципальні
		Приватні	Корпоративні
			Індивідуальні
			Змішані (спільні)
4.	За характером участі інвестора	Прямі	
		Опосередковані	
5.	За об'єктом вкладання	Реальні	Фінансові
			Матеріальні
			Нематеріальні
6.	За цілями інвестування	Вимушені	
		З ціллю збереження позицій на ринку	
		З ціллю оновлення основних виробничих засобів	
		З ціллю економії витрат	
7.	За характером спрямованості дії	Брутто-інвестиції	Нетто-інвестиції
			Реінвестиції
		Інвестиції на розширення (екстенсивні)	
		Дезінвестиції	
8.	За ступенем залежності	Взаємозалежні	Незалежні
			Комплементарні
			Інвестиції заміщення
			Взаємовиключні
9.	За рівнем ризику		Умовно безризикові
			Низькоризикові
			Середньоризикові
			Високоризикові
10.	За результативністю	Спрямовані на економічний ефект	Високодохідні
			Середньодоходні
		Спрямовані на соціальний ефект	Низькодохідні
			Бездохідні
11.	За функціональною спрямованістю	На розвідку корисних копалин	
		На добування корисних копалин	
		На виробництво	
		На переробку	
		На транспортування	
		На збут і маркетинг	

12.	За галузевою спрямованістю	В енергетиці
		У транспортній галузі
		У харчовій промисловості
		У хімічній промисловості
		У медицині
		У сільському господарстві і т.д.
13.	За необхідністю здійснення	Обов'язкові
		Бажані
		Необов'язкові
14.	За джерелами фінансування	За рахунок власних джерел
		За рахунок залучених джерел
		За рахунок позичених джерел
15.	За ступенем залежності від прибутку	Автономні
		Похідні

* Джерело: складено авторами за [6-17]

■ – доповнено та/або уточнено авторами

За територіальною ознакою більшість учених поділяють інвестиції на ті, що реалізуються на території країни, та ті, що мають місце поза її межами. Проте, ми вважаємо, що така класифікація не повністю висвітлює напрям міжнародного руху капіталу. Тому в рамках даної ознаки ми виокремлюємо такі види, як зовнішні та внутрішні. Ми також погоджуємося з Н. Сириченко [6, с. 267], М. Леус [7, с. 135] та Г. Даценко [8, с. 95], які поділяють інвестиції на ті, що здійснюються резидентами закордоном, та ті, що здійснюються нерезидентами у країні. Але, на нашу думку, дані види інвестицій мають бути описані в межах категорії зовнішніх інвестицій як відповідно закордонні та іноземні, що у подальшому дасть змогу уникнути семантичного непорозуміння у ході характеристики зовнішньої інвестиційної діяльності.

Ряд науковців за строком вкладання капіталу розрізняють інвестиції коротко-, середньо- та довгострокові. Проте ми поділяємо думку Т. Майорової [4], А. Асаула [5, с. 238] та К. Горошко [6, с. 100], які класифікують інвестиції на коротко- та довгострокові. Короткострокові інвестиції мають визначений термін реалізації до одного року, тоді як довгострокові – визначений термін понад рік. У межах останніх ми пропонуємо також виділити умовно безстрокові інвестиції, термін дії яких є невизначеним. Що стосується середньострокових інвестицій, то, ми вважаємо, цей вид інвестицій може існувати лише на основі практики реалізації, а не виходячи із наукових засад.

Більшість учених за формою власності розрізняють приватні, державні, іноземні та спільні інвестиції. Ми ж пропонуємо за цією ознакою класифікувати їх на публічні, приватні та змішані (або спільні). Публічні, у свою чергу, ми поділяємо на державні, що здійснюються державними органами влади, та муніципальні, ініціаторами яких виступають місцеві органи влади. В межах же приватних пропонуємо виокремлювати корпоративні (здійснюються юридичними особами) та індивідуальні (здійснюються фізичними особами). Особливого наголосу потребує той факт, що ряд учених виділяють у межах цієї класифікаційної ознаки такий вид інвестицій, як іноземні (Т. Майорова [9, с. 10], М. Войнаренко, І. Єпіфанова [10, с. 18], А. Семенов, В. Васильєв

[11, с. 47] та інші), проте ми з ними категорично не погоджуємося, оскільки не існує іноземної форми власності.

А. Семенов, В. Васильєв [11, с. 47] та К. Горошко [12, с. 100] за характером участі інвестора у процесі інвестування, на відміну від інших науковців, виділяють прямі та опосередковані інвестиції, що описує як фінансові, так і реальні інвестиції. Інші автори визначають прямі та портфельні інвестиції, проте варто відмітити, що запропонована класифікація може стосуватися лише для фінансових інвестицій, не беручи до уваги реальні. Саме тому ми схилиємося до виокремлення за характером участі інвестора прямих та опосередкованих інвестицій.

За об'єктами вкладення інвестиції розрізняють фінансові та реальні, які ми пропонуємо додатково поділити на матеріальні та нематеріальні. Деякі вчені називають й інші види, що входять до цієї групи. Наприклад, Н. Навроцька [13, с. 187] та Г. Даценко [8, с. 95] виділяють інтелектуальні інвестиції, а Ю. Скорнякова [9, с. 198] – інвестиції альтернативного характеру, до яких належать дорогоцінні метали та каміння, антикваріат тощо. Однак ми вважаємо, що інтелектуальні інвестиції охоплюють нематеріальні реальні інвестиції, а дорогоцінні метали та антикваріат – матеріальні реальні інвестиції, тому спеціально відокремлювати названі види недоречно.

За характером спрямованості дії такі науковці, як Н. Сириченко [6, с. 267], М. Леус [7, с. 135], О. Петухова [15, с. 17], Л. Горбатюк [16, с. 204], О. Жарун [17, с. 10] виділяють бруто-інвестиції, екстенсивні інвестиції, нетто-інвестиції, реінвестиції та дезінвестиції. На нашу думку, дана класифікація потребує доопрацювання із використанням ієрархічного методу: оскільки бруто-інвестиції визначаються як сума початкових інвестицій, що здійснюються при придбанні чи створенні інвестиційного активу, та повторних інвестицій за рахунок використання прибутку, отриманого від первинного вкладення капіталу, то, на наш погляд, дана група включає у себе поняття «нетто-інвестицій» та «реінвестицій».

За ступенем залежності Н. Сириченко [6, с. 267], О. Петухова [15, с. 17-18] та Г. Даценко [8, с. 95] виокремлюють такі види, як незалежні, взаємозалежні та взаємовиключні, проте така класифікація повною мірою не розкриває характер можливих взаємозв'язків між інвестиціями. Т. Майорова виділяє незалежні, залежні, взаємовиключні, комплементарні інвестиції та інвестиції, пов'язані між собою відносинами заміщення [9, с. 11]. Така класифікація найкращим чином дає уявлення про взаємозв'язки між інвестиціями, але ми пропонуємо: по-перше, окремо не розглядати альтернативні та взаємовиключні інвестиції, оскільки зв'язок між ними можна семантично описати як «або..., або...»; по-друге, уточнити групу взаємозалежних інвестицій виділенням таких їх підвидів:

- взаємовиключні (реалізація одних інвестицій виключає можливість реалізації інших);
- умовні (реалізація одних інвестицій можлива лише за умови реалізації інших);
- комплементарні (реалізація одних інвестицій сприяє зростанню доходів та/або зменшенню витрат за іншими);

– інвестиції заміщення (реалізація одних інвестицій сприяє зменшенню доходів та/або зростанню витрат за іншими).

За рівнем ризику ми пропонуємо класифікувати інвестиції на умовно безризикові, низькоризикові, середньоризикові та високоризикові. Більшість науковців відносять до цієї групи просто безризикові інвестиції, проте варто пам'ятати, що ризик є складовою економічної природи інвестицій, і найбезпечніші на перший погляд проекти можуть також зазнати збитків. О. Жарун [17, с. 11], Г. Даценко [8, с. 95] та О. Петухова [15, с. 18] виділяють також спекулятивні інвестиції, але, на нашу думку, даний вид інвестицій за ступенем ризику аналогічний високоризиковим інвестиціям, а тому їх диференціація не є необхідною.

Більшість науковців пропонують класифікувати інвестиції за такою ознакою, як рівень дохідності. Проте варто пам'ятати, що не всі інвестиції здійснюються з метою отримання прибутку, а тому даний критерій не може охарактеризувати ті інвестиції, що не несуть за собою отримання доходу, тобто спрямовані на соціальний ефект. Саме тому ми виділили таку ознаку, як результативність інвестицій, у межах якої визначали ті інвестиції, що спрямовані на економічний ефект, та ті, що спрямовані на соціальний ефект. Перші включають високо-, середньо- та низькодохідні інвестиції, а другі – бездохідні та інвестиції із відстроченою дохідністю, тобто такі, що можуть принести економічний ефект у майбутньому.

Також в рамках запропонованої нами системи класифікації інвестицій ми разом з іншими авторами виокремлюємо їх види за такими ознаками, як цілі реалізації, функціональна та галузева спрямованість, необхідність здійснення, джерела фінансування, ступінь залежності від прибутку. Проте хочемо наголосити, що вказаний перелік ознак не є вичерпний і може бути доповнений в разі появи потреби уточнення видів інвестицій через подальшу еволюцію даної економічної категорії чи практичною необхідністю в разі реалізації інвестиційної діяльності специфічного характеру (наприклад, стартап проекти, операції з біткоїнами тощо).

Висновки і пропозиції. Отже, складна, багатогранна природа інвестицій як економічної

категорії, а також тривалий шлях їх еволюції обумовили появу численних видів інвестицій, які потребують ґрунтовного вивчення та систематизації. Виконання даного завдання є можливим лише за умови застосування змішаного методу класифікації економічної інформації, який було визначено як фасетно-ієрархічний синтез. Доцільність застосування саме такого підходу обґрунтована тим, що самостійно ієрархічний метод через свої недоліки не може бути застосований до класифікації інвестицій, однак у парі із фасетним він дає змогу уточнити склад окремих груп інвестицій та поглибити в подальшому розуміння їх змістовної характеристики.

Аналіз та узагальнення чисельних праць вітчизняних науковців дозволив скласти оновлену та доповнену систему видів та підвидів інвестицій. В результаті дослідження було виявлено, що серед українських вчених немає єдності стосовно класифікації інвестицій, зокрема в частині виділення та формулювання класифікаційних ознак, а також встановлення конкретних видів інвестицій. Так, найбільш дискусійними виявились ті з них, що були названі в рамках найбільш значимих критеріїв, як от за територіальною ознакою, за терміном вкладання капіталу, за формою власності, за рівнем ризику, за характером спрямованості дії, за об'єктом інвестування та за результативністю.

В межах запропонованої у статті системи класифікації інвестицій було уточнено склад класифікаційних ознак, зокрема, тих, що були визначені як суперечливі. Надалі це дало змогу уточнити окремі види та підвиди інвестицій.

Варто зауважити, що дана класифікація не є дискретною множиною і може бути доповнена. Окрім того, вона може бути поглиблена з допомогою фасетно-ієрархічного методу в разі окремого дослідження певної групи інвестицій, наприклад, фінансових, або ж похідних понять, як от «інвестиційний проект».

Таким чином, наукова цінність даного дослідження полягає у формулюванні теоретико-методичних основ видової систематизації інвестицій, що можуть лягти в основу подальшого вивчення даної економічної категорії у площині визначення специфіки реалізації окремих напрямів інвестиційної діяльності.

Список літератури:

1. Асаул А. Н. Модернизация экономики на основе технологических инноваций / А. Н. Асаул [и др.]. – СПб: АНО ИПЭВ, 2008. – 606 с.
2. Корпан О. С. Сучасні підходи до класифікації інвестицій: проблеми та перспективи / О. С. Корпан // Вісник Хмельницького національного університету. – 2009. – № 6. – Т. 2. – С. 75-79.
3. Господарське право України: Навчальний посібник / За заг. ред. проф. Н. О. Санихметової. – Х.: «Одісеї», 2005. – 608 с.
4. Клименко О. В. Інформаційні системи і технології в обліку. Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 320 с.
5. Гриньова В. М. Інвестування: підручник / В. М. Гриньова, В. О. Коюда, Т. І. Лепейко, О. П. Коюда. – Київ: Знання, 2008. – 452 с.
6. Сириченко Н. С. Економічна сутність і класифікація інвестицій в умовах глобальних трансформацій / Н. С. Сириченко // Науковий вісник Мукачівського державного університету. – 2015. – № 2. – С. 263-269.
7. Леус М. М. Теоретико-методологічні основи класифікації інвестицій / М. М. Леус // Науковий вісник НЛТУ України. – 2011. – № 19.1. – С. 130-137.
8. Даценко Г. В. Систематизація класифікаційних ознак інвестицій та фінансовий контроль капітальних інвестицій. / Г. В. Даценко // Регіональна бізнес-економіка та управління. – 2013. – № 3. – С. 92-97.
9. Майорова Т. В. Інвестиційна діяльність: підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] / [Т. В. Майорова]; – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 472 с.

10. Войнарченко М. П. Управління інвестиційною діяльністю промислових підприємств: монографія / М. П. Войнарченко, І. Ю. Спіфанова. – Вінниця: ВНТУ, 2011. – 188 с.
11. Семенов А. Г., Васильев В. О. Класифікація інвестицій як економічної категорії. / А.Г. Семенов, В. О. Васильев // Бізнесінформ. – 2013. – № 10. – С. 43-49.
12. Горошко К. О. Економічна сутність інвестиції та її класифікація / К. О. Горошко // Водний транспорт. – 2012. – № 3. – С. 98-103.
13. Навроцька Н. Відтворювальні аспекти класифікації інвестицій у глобальній економіці / Н. Навроцька // Економічний аналіз. – 2012. – № 11. – С. 186-190.
14. Скорнякова Ю. Б. Окремі аспекти класифікації інвестицій / Ю. Б. Скорнякова // Вісник Запорізького національного університету. – 2009. – № 1. – С. 196-201.
15. Петухова О. М. Інвестування: Навч. посіб. / О. М. Петухова. – К.: «Центр учбової літератури», 2014. – 336 с.
16. Горбатюк Л. М. Інвестиції: економічна сутність і класифікація / Л. М. Горбатюк // Вісник Полтавської державної аграрної академії. – 2010. – № 2. – С. 201-204.
17. Жарун О. В. Значення класифікації інвестицій для найбільш вдалого капіталовкладення / О. В. Жарун // Інвестиції: практика та досвід. – 2009. – № 1. – С. 9-11.

Петренко І.П., Беспальй Р.В.

Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ КЛАССИФИКАЦИИ ИНВЕСТИЦИЙ

Аннотация

Статья посвящена проблеме обоснования теоретико-методических основ классификации инвестиций как экономической категории. Авторами проведен сравнительный анализ методов, которые могут быть использованы для систематизации видов инвестиций, и доказана целесообразность применения фасетно-иерархического синтеза. В ходе научного исследования изучены подходы отечественных ученых к выделению классификационных признаков и группировки инвестиций, названы их основные недостатки и предложены пути их устранения. В дальнейшем это позволило составить обобщенную и уточненную систему классификации инвестиций. Авторами статьи аргументирована целесообразность предложенной формулировки тех критериев группирования и отдельных видов инвестиций, что больше всего вызывает дискуссии среди ученых, а также определена возможность дальнейшего углубления классификации инвестиций в рамках разработанного методического подхода.

Ключевые слова: инвестиции, система классификации, иерархический метод, фасетный метод, фасетно-иерархический синтез, классификационный признак.

Petrenko I.P., Bezpalyi R.V.

Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman

THEORETICAL AND METHODOLOGICAL BASES OF INVESTMENT CLASSIFICATION

Summary

The article is devoted to justification of theoretical and methodological foundations of classification of investment as an economic category. The authors made a comparative analysis of methods that could be used to systematize kinds of investments, and proved the expediency of facet-hierarchical synthesis applying. Domestic scientists' approaches to the determining of classification features and categories of investments were explored, their main shortcomings were named and the ways of their elimination were proposed. In what follows it was used to make a generalized and refined system of investment classification. The authors gave the reason for feasibility of the proposed wording for grouping criteria and selected kinds of investments that caused most debate among scientists, and determined the possibility for further deepening of investment classification in the framework of suggested methodical approach.

Keywords: investment, classification system, hierarchical method, facet method, facet-hierarchical synthesis, classification feature.